N°. 29. A°. 1840.

WOENSDAG, den 8sten APRIL.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 6 April 1840.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, te verleenen aan de navolgende Slaven, als:

1°. JOHANNA WILHELMINA HAMPE geboren MACK qq. haren uitlandigen Echtgenoot GEORGE CHRISTIAAN HAMPE, voor den Slaaf *Daniel*, aankomende haren Echtgenoot.

2°. HENRIETTA van BEUDEKER, voor den Slaaf *Primo*, haar in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen, zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* worden verleend.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Februarij.

Onder het opschrift: *Verzet van eenen rooverhoofdman. — Vreeselijke neven-omstandigheden*, leest men in het Marseiller dagblad, *Le Sud*, van 20 December jl., het volgende:

» *Dor*, *Venture*, *Laval*, *Granon* en *Galabon*, beschuldigd van tot eene rooverbende te hebben behoord, die hare aanvoerders en hare ondergeschikten had, en van verscheidene rooverfeiten, inzonderheid met gewapenderhand op openbare wegen berooven en uitplunderen van diligences overtuigd, werden dezer dagen door het hof van assises, van het departement der Rhone-mondingen, tot levenslangen dwangarbeid veroordeeld. De debatten duurden vijf volle dagen; gedurende derzelver geheelen loop gaven de aangeklaagden zich den schijn van de grootste gerustheid; zij gaven zich voor onschuldig uit, en hadden gezegd, dat, als zij het ongeluk hadden, veroordeeld te worden, zij, in de geregtszaal zelve, de regters en jurés zouden vermoorden. Deze bedreigingen hadden tot eene buitengewone ontwikkeling van strijdkrachten aanleiding gegeven. Een piket van 36 man infanterie stond op het plein van het paleis uitgerukt, 18 gendarmen omringden de beschuldigden. Toen na de beraadslaging van den jury de aangeklaagden in de geregtskamer teruggevoerd werden, om de voorlezing van het vonnis te vernemen, had men hun duimschroeven aangelegd. De den jury voorgelegde vragen waren meer dan honderd in getal. De eerste betrof de strafschuldigheid van *Dor*. Deze beschuldigde is in de volle kracht van zijnen leeftijd, van kolossale gestalte, en bezit eene wonderbare ligchaamskracht. Zoodra hij het » ja" van den jury hoort, staat hij in eenen staat van ongewone drift op, en stoot een ontzettend gebrul uit. De tweede vraag betrof de strafschuldigheid van *Bedouïn*. De jury verklaarde *Bedouïn*, als hoofdaangeklaagde, niet schuldig. *Dor*, die in deze uitspraak de vrijlating van zijnen medepligtige meent te vernemen, wordt plotselijk door eenen aanval van de hevigste woede gedreven, en in onbeschrijfelijke razernij schreeuwt hij uit: » *Ce n'est pas justice! j..nf.. tres de juges, j..nf.. tres de jurés, que vous étés! (Dat is geen regt, sm..rl.ppen van regters, sm..rl.ppen van jury's die je bent).*" Hierop verbrijzelt hij met éénen slag met zijne gepaternosterde handen, de bank der beschuldigden. Acht gendarmen vallen hem te lijf, om hem te weêrhouden. Hij stoot hen, door het geweld zijner bewegingen, terug, en werpt hen overhoop; nu grijpt hij sabel van eenen hunner en rukt die ter helft uit de schede, en niet dan met uiterste moeite kon men hem de sabel ontwringen. Even zoodra ontstond eene ontzettende worsteling tusschen de gendarmen en den veroordeelde; vergeefs trachten zij hem van de beschuldigden-bank los te scheuren; hunne vereende krachtsinspanningen waren nutteloos: hij kampt tegen hen op, terwijl hij als eee verscheurend wild beest schuimbekt en brult; zijne oogen schieten vlammend vuur; zijne haren rigten zich als die eener woedende hyena; hij bijt en werpt de dienaren der openbare magt van zich af, en doet hen op eenen hoop over en door elkander henen storten. Langen tijd kunnen zij niets tegen dezen razende uitrigten; de zaal dreunt van zijn vreeselijk gebrul; op aller gelaat staat verslagenheid en ontzetting te lezen. Eene beweging van schrik deelt zich aan het geheele auditorium mede. Eindelijk na langdurigen en wanhopigen strijd brengt men het zoo verre *Dor* op den grond te werpen; in dezen toestand grijpen hem acht gendarmen aan de beenen, twee omvatten hem aan de heupen, twee anderen nemen hem bij het hoofd, dat, zonder deze voorzorg, tegen de vloersteenen zoude zijn verbrijzeld geworden, en zoo sleurt men hem door de voorzalen, de trappen af, en over het paleis plein tot in de gevangenis. Hier beproefde men vergeefs hem aan de beenen in boeijen te slaan, tot eindelijk de cipier dreigde, eenen vervaarlijk grooten en kwaadaardigen hond op hem aan te hitsen, die tot bewaking der gevangenis gehouden wordt. *Dor*, die de sterkte en levendigheid van dit dier kende, liet zich nu ketenen. Gedurende dezen tijd had in de geregtszaal een ander der beschuldigden (*Laval*) gepoogd, hetzelfde tooneel op te voeren, doch ettelijke gendarmen waren genoegzaam, om dezen te bemagtigen. Onmogelijk is het, den indruk te beschrijven, welke dit geweldbedrijf op de vergaderde menigte te weeg bragt; verscheiden jurés waren op het punt van in onmagt te vallen. Men meldt, dat, op den dag na de uitspraak van het vonnis, de diligence andermaal op den weg naar Avignon is aangehouden geworden, op dezelfde plaats, waar vroeger de kerels, die zoo even veroordeeld waren, in hechtenis waren genomen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 24 Januarij.

De tijding van de onderneming tegen Chiwa geeft de Augsburger *Allgemeine Zeitung* aanleiding tot de volgende aanmerkingen: » Rusland treedt door dezen togt de Engelschen, die naar Afghanistan voortdrongen, eenen grooten stap te gemoet en in dit opzigt is het opmerkelijk, dat de tijding aangaande den oorlog tegen Chiwa slechts spreekt van een korps landtroepen die te Orenburg opgebroken zijn; terwijl hoogstwaarschijnlijk de sinds langen tijd in Transkaukasië verzamelde troepen naar Astrabat of naar den Balchanischen zeeboezem tegen de Truchmenen overgezet werden. De tusschen Astrabat en den Balchanischen zeeboezem wonende Yamuden hebben in den laatsten tijd, vooral sedert de togten van *Abbas Mirza* en den tegenwoordigen shah, de opperheerschappij van Perzië zoo tamelijk erkend, en zullen bij de verschijning van een sterk legerkorps niet weigeren zich aan de zijde van het met Perzië verbondene Rusland te scharen, hetwelk hierdoor eenen zoo noodigen en hoogst nuttigen bondgenoot erlangt. Chiwa heeft gedurende de laatste jaren in de oorlogen van Middel-Azië eene eigenaardige rol gespeeld. Terwijl Bochara in een verbond met Rusland en de thans verdrevene vorsten van Afghanistan trad, en derhalve de onderneming der Perzen tegen Herat niet belemmerde, ofschoon het die welligt niet gaarne zag, nam Chiwa bepaaldelijk partij voor Herat en tegen de Perzen, wier voortgangen aan het zuid-oostelijk einde der Kaspische zee, bij de daar gevestigde Turkomannische stammen, zijne veiligheid ernstig bedreigden. Chiwa deed dus het mogelijke om zich tegen de Perzen te verzetten, en deszelfs Chan zond tijdens de belegering van Herat door de Persen, sterke benden Turkomannen, om het Perzische leger zoo veel mogelijk afbreuk te doen. Terwijl Chiwa zich alzoo vijandig tegen Perzië en het daarmede verbonden Rusland gedroeg, deed Bochara eenen tegenovergestelden stap en toonde door de gevangenneming van den Engelschen overste *Stoddart*, die uit Perzië derwaarts gezonden was, dat het geen Engelsch bontgenootschap wilde, waarop het dan ook openlijk met *Dost Mohammed* onderhandelde, die voor het, thans aanwezig, geval van mislukking, Bochara tot toevlugtsoord koos. Chiwa, ofschoon naauw verbonden met al de Turkomannische stammen tusschen Chorasan en den Oxus, en in een zeker opzigt aan het hoofd van al deze rooverstammen, staat thans afgezonderd daar; met Bochara leeft het sinds lang in vijandschap, en met Perzië, waartegen zijne rooftogten hoofdzakelijk gerigt waren, verkeerde het buitendien in slechte verstandhouding. — Ruslands maatregel is in ieder opzigt bijzonder wel berekend; vooral omdat de bezetting van Chiwa en de vernietiging van dien roofstaat het de geheele handeldrijvende bevolking van Turkestan van af de Kaspische zee tot aan Ferghana te vriend maakt. Deze handeldrijvende bevolking is van Perzische afkomst, spreekt Perzisch, en is cijnsbaar aan de ruwe Turkomannen. Onder deze Turkomannische staten is Chiwa buiten twijfel de ergste, als wezenlijk op roof gegrond en gevolgelijk vijandig aan allen handel. Rusland kan dus bij deze onderneming op den bijval rekenen van de groote massa der vreedzame

bewoners van Turkestan. Dit is een eerste stap die Rusland verder en verder moet brengen, tot dat al het land van Ural en Tobol tot aan den Oxus en de Chinesche grens middelijk of onmiddelijk zijne heerschappij erkent.

— Met de jongste berigten uit Konstantinopel, van 21 Januarij, is ontvangen het door het turksche regeringsblad medegedeelde besluit des Sultans, waarbij Saïd-bassa tot Kapudan-bassa, of opperbevelhebber der vloot, benoemd wordt. Omtrent de aan Mehemed-ali overgeleverde en door dezen in bezit gehoudene vloot, komt in dat besluit het volgende voor, 't welk in de gegevene omstandigheden vrij zonderling klinkt:

»Gelijk ieder weet, bevindt onze keizerlijke vloot zich thans te Alexandria, en daar ook dit land tot onze Staten behoort, *heeft derzelver verblijf aldaar niets kwaads te beduiden.* Ook twijfel ik er geenszins aan, of men zal voor de officieren en de manschappen der vloot de behoorlijke zorg dragen. Daar echter het aantal der keizerlijke schepen, die zich hier in het arsenaal bevinden, ook aanzienlijk is, en de zaken van dat arsenaal even als de aangelegenheden der marine in het algemeen, een goed bestuur noodig hebben, en Achmed-bassa [de vorige Kapudan-bassa] *aldaar* [te Alexandrie] *wat lang blijft*, is het van belang geworden, de waardigheid van Kapudan-bassa aan een ervaren man optedragen. Dien ten gevolge heb ik Saïd-bassa, den voormaligen minister van koophandel, met die waardigheid bekleed."

Tevens wordt in dat besluit aangekondigd, dat de sultan aan Achmed-Fethi-bassa zijne zuster, de sultane Atié, ten huwelijk heeft gegeven, en dezelven de betrekking van minister van koophandel opgedragen heeft.

Kiamil-bassa, welke door den sultan met eene zending bij Mehemed-ali belast is geweest, is uit Egypte te Konstantinopel teruggekomen, en heeft eenen brief van den bassa medegebragt, waarin deze laatste, onder vele betuigingen zijner onwankelbare gehechtheid, verklaart, dat hij, als eene trouwe vasal der Porte, niet nagelaten heeft, alle noodige maatregelen te nemen voor de afkondiging van den Hattischeriff; — dat hij volkomen instemt met de daarin verkondigde grondbeginselen, en dat hij sedert lang zich beijverd heeft, om dergelijke regerings-beginselen in de aan zijn bestuur toevertrouwde provincien te werk te stellen. Naar men meldt, is de Hattischeriff te Kairo werkelijk met veel plegtigheid afgekondigd geworden.

Voorts wordt in de brieven uit Konstantinopel melding gemaakt van twee belangrijke finantiele verordeningen; de eerste strekkende, om den verkoop van zekere openbare bedieningen afteschaffen, de tweede, om in de heffing van het hoofdgeld der Rajâ's (niet-mahomedaansche ingezetenen) eene verandering te maken, waardoor deze laatsten ontheven worden van de verpligting om steeds een bewijs van betaling dier belasting bij zich te moeten dragen, welks vertooning te allen tijde van hen gevorderd kon worden. Men vreesde te Konstantinopel, dat de schatkist door deze beide verordeningen veel zou lijden.

Mehemed-ali heeft op elk der turksche oorlogschepen een zeker getal egyptische officieren, en daarentegen op elk zijner egyptische vaartuigen eenige turksche officieren geplaatst. Op de beide vloten is verder dezelfde uniform, en wel de egyptische, ingevoerd, en worden dezelfde soldijen betaald. Hierdoor bekomen de manschappen der turksche vloot iets minder, doch de officieren veel meer dan te voren.

— De onzekerheid waarin het land zich bevindt, drukt zwaar op Egypte. De pacha wil volstrekt geen geld uitgeven en hoopt al zijne inkomsten op voor het geval van eenen nieuwen oorlog. Hij betaalt niemand en al de fabrieken der regering hier ter stede staan sedert vijf maanden stil. De betaling der ambtenaren is zeer achterstallig, en het gevolg is natuurlijk eene volslagene stagnatie van zaken. De pacha laat allengs al de Europeërs in zijne dienst uitsterven en behelpt zich met de Arabieren die hij hun toegevoegd heeft en door hen eenigzins gevormd zijn. Dit leidde, onder anderen, eenige weken geleden, tot eene geheel nieuwe organisatie der medische school van Kafr-el-Ain. Te voren waren er vier Europische professoren aangesteld, die in het Fransch hunne collegien hielden en onder welke een dozijn Arabieren en Turken, die te Parijs gestudeerd hadden, als vertalers en helpers werkzaam waren. Deze vertaalden de voorlezingen voor de scholieren in het Arabisch, en de pacha liet die vertalingen als handboek voor al de medische scholen drukken. Nu behoefde de pacha echter drie der Europische professoren om hen als generale-staf-artsen naar het leger te zenden, en hij besloot de scholen anders te organiseren. Hij stelde een' der Fransche professoren, *Perron*, aan het hoofd derzelve en benoemde zes der Arabische medehelpers tot professoren.

— Treurig luiden steeds de berigten uit Oostenrijksch-Italie, aangaande de overstroomingen. Z. K. H. de aartshertog onderkoning is uit Venetie vertrokken en heeft zich naar Padua begeven, om ook in deze provincie de overstroomingen in oogenschouw te nemen en de noodige maatregelen te leiden. De aartsbisschop van Milaan heeft eenen herderlijken brief afgekondigd, waarin hij de rampen der overstroomingen in Lombardije met levendige kleuren schetst, en de geloovigen van zijn kerspel tot krachtdadige hulp oproept, terwijl de bisschop van Cremona om de weldadige pogingen met eigen voorbeeld aan te wakkeren, eene som van 6000 lire gezonden heeft; daarbij heeft hij zich belast met de zorg van acht hulpelooze kinderen. Zoo even verneemt men, dat er een klein eiland voor Venetie verzwolgen is; een aantal menschen moeten er bij zijn omgekomen.

— Het dagblad van Genua schrijft: Salegni, in de provincie Tortona, eene kleine stad met 800 inwoners, bestaat niet meer. Reeds in het najaar waren er eenige huizen door de overstrooming vernield. De schade werd echter hersteld en het gevaar vergeten, toen den 7den December, ten twee ure 's nachts, de huizen, onder een vreesselijk gekraak, in eenen afgrond stortten. De inwoners vlugtten. Den volgenden dag stond van de geheele stad nog slechts een gedeelte der kerk, eenige uren later stortte ook deze in.

MENGELWERK.

ZOO VRIJDE MEN IN HET JAAR 1056.

(*Volgens oude Kronijken.*)

Robert *de duivel*, hertog van Normandië (1027—1035) had zijne gemalin, de zuster van Canut *den groote*, verstooten, en bij Harlotta, de dochter eens looiwerkers, eenen zoon, Willem, verwekt. Willem, met den bijnaam *de bastaard*, volgde zijnen vader op in het hertogdom, toen deze op eene bedevaart naar het beloofde land in 1035 te Nicea overleden was, en wist zich in den beginne door Hendrik I, Koning van Frankrijk, ondersteund, tegen de eischen der bloedverwanten van zijnen vader staande te houden. Groot was zijne dapperheid, koen en wild zijn gansche wezen; even als al zijne vasallen, sidderde zelfs Frankrijks magt voor den geweldenaar en hoe vele vijanden hij ook had, bij hield zich altijd als overwinnaar staande.

Toen hij zeven en twintig jaar oud was, kwam de hertog op het denkbeeld, om zich eene vrouw te kiezen, en daar hij had vernomen, dat Mathilda, de dochter van graaf Boudewijn V, *den vroome*, van Vlaanderen, zeer verstandig, schoon en welgemaakt was, trok hij naar Boulogne om haar van Boudewijn tot vrouw te vragen. »Uw verzoek is mij zeer aangenaam," gaf de graaf hem ten antwoord, »en daar ik vele landen en rijkdommen bezit, »zoo »kunt gij van dezelve verkrijgen zoo veel gij »verlangt, maar weet dat hare moeder »haar boven alles bemint; — wanneer zij u »de dochter belooft, willig ik gaarne in."

De moeder gaf hare toestemming, maar Mathilda verzette zich tegen den voorslag en zeide: »Liever wil ik den sluijer aannemen, dan de echtgenoot eens bastaards worden." »Uw wil geschiede," hernam de graaf, zond boden naar den hertog, en zocht zich, zoo beleefd slechts mogelijk wa, wegens het weigerend antwoord te verontschuldigen.

Toen hertog Willem, *de bastaard*, echter vernam, met welke bewoordingen Mathilda zijne hand afgeslagen had, schuimde hij van woede. Oogenblikkelijk deed hij paarden tot de reis gereed maken, en reed met een sterk geleide naar Rijssel, waar Mathilda zich alleen met hare moeder bevond; want de graaf, haar vader, hield juist regtdag. Aan de poort der stad steeg de hertog af, en gebood zijnen dienaars hem hier te wachten.

Snel spoedde hij zich naar het grafelijk slot en drong, zonder eenige verhindering tot in de binnenkameren der grawin door. Hij vond Mathilda bij hare moeder; zonder een woord te spreken greep hij haar bij heure rijke haarvlechten, sleurde ze tegen den grond, mishandelde haar met vuistslagen, en had ze bijna met zijne breede met slijk bemorste laarzen gedood. In de stad had men nog niet vernomen, wat in het slot voorgevallen was, toen de hertog hare muren reeds verre achter zich had. Bovenmate was graaf Boudewijn over Willems handelwijze gebelgd, maar op den raad van zijne vrienden en vele verstandige mannen, zoo als eene oude kronijk zegt, verzoende hij zich weder met den hertog en vergaf hem genadig. Toen hertog Willem eenigen tijd naderhand zijn aanzoek herhaalde, vond hij Matilda geheel veranderd. Zij verzekerde hem, dat zijne koene daad haar het grootste denkbeeld van zijnen moed had ingeboezemd, en dat zij hem enkel daarom hare hand gaf.

Willem verkreeg, toen hij Engeland met geweld van wapenen ten onder gebragt had, den bijnaam: *de veroveraar*, en liet zijne magt en zijn aanzien aan zijne vier zonen na, welke zijne gemalin Mathilde hem geschonken had.

ADVERTENTIËN.

(12872) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 10den April 1840, des voormiddags om *negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Den Slaaf *Allert*; bekend staande ter name van C. F. BERNARD, doch als het eigendom van F. C. ADNEY, in Executie genomen.

Paramaribo, den 6 April 1840.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(12926) De Vendumeester M. A. KEIJSER zal op Donderdag den 9den en Maandag den 13den dezer, 's namiddags *vier* uren ten huize van den Heer TH. CORDUA, verkoopen:

SPIEGELS met vergulde Lijsten, TAFELSERVIEZEN, HANG- en SCHOTLANTAARNS, BLOEMVAZEN, LINNENS, LAKENS, kistjes SIGAREN, GLASWERK en andere *WINKELWAREN.*

PARAMARIBO, *den 4 April 1840.*

(13767) Mevrouw H. KAMERLING geb. CANTZLAAR, met hare Kinderen CORNELIA JOHANNA en FRANCO PETRUS, zijn van voornemens deze Kolonie te verlaten.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, de Nd. Am. Brik *Cadet*, Kapt. E. Babson, van Boston, hebbende 21 dagen reis.

Den 4den, Z. M. Transport-Schip *MERWEDE*, onder bevel van den Kapitein Luitenant ter Zee STORT, komende van Malta, hebbende 42 dagen reis, welk Schip binnen kort, ter afhaling van Houtwaren, naar Coppename zal vertrekken.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.